UNIDADE 1. ACTIVIDADES PARA AUTOAVALIACIÓN.

PENSVM 1: Actividade de repaso

O latín era a lingua dun pobo que se asentou no _____. Provén do _____. Forma o grupo itálico xunto ao _____ e ao _____.

Ao longo da súa evolución distinguimos entre latín _____ ou _____, latín _____, latín _____, latín _____, latín _____ e latín _____.

Ao fragmentarse deu orixe ás linguas _____ ou _____.

As linguas romances naceron a partir do latín _____, que era o falado por _____.

Son as seguintes: _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____ e _____.

En Hispania as linguas romances son: na zona occidental, o _____ e _____; na oriental, o _____; e na zona centro, o _____.

PENSVM 2: Observa o cadro anterior e clasifica os seguintes fonemas de acordo co punto e o modo de articulación:

FONEMAS	PUNTO DE ARTICULACIÓN	MODO DE ARTICULACIÓN
/g/		
/n/		
/r/		
/p/		

PENSVM 3: Indica as letras cuxa pronuncia latina difire da que teñen en galego e castelán:

PENSVM 4: Acentúa ortograficamente as seguintes palabras:

cinĕris, vita, puellas, regīnae, centaurus, amor

PENSVM 5: Actividade de repaso:

- √ En latín hai acento _____, pero non existe a súa representación gráfica.
- √ Para acentuar correctamente unha palabra temos que saber que, salvo os monosílabos, non hai _____. Tampouco hai _____.
- √ As palabras de dúas sílabas serán _____.
- √ Se teñen máis de dúas, serán _____ ou _____, segundo a cantidade da _____.
- √ Se esta é longa, é dicir, ten un _____, contén unha vogal seguido de dúas _____ ou de x ou leva o signo de _____, a palabra será _____, pois o acento recaerá sobre ela.
- √ Se a penúltima sílaba é breve, é dicir, contén unha vogal seguida doutra _____ ou leva o signo da _____, a palabra será _____, pois o acento recaerá na _____.

PENSVM 6: Indica a que conxugación pertencen os seguintes verbos:

rego, regis, regĕre, rexi, rectum

aspicio, aspicĭs, aspicĕre, aspexi, aspectum

finio, finis, finīre, finīvi, finītum

censeo, censes, censēre, censui, censum

domo, domas, domāre, domui, domĭtum

PENSVM 7: Indica a que declinación pertencen os seguintes substantivos:

miles, milĭtis:_____; poena, poenae: _____; liber, libri: _____; manus, manus: _____;

carĭtas, caritātis: _____; dies, diei:_____; pinus, pini: _____; frumentum, frumenti:__.

SOLUCIONARIO

PENSVM 1: Actividade de repaso

O latín era a lingua dun pobo que se asentou no **Lacio**. Provén do **indoeuropeo**. Forma o grupo itálico xunto ao **osco** e ao **umbro**.

Ao longo da súa evolución distinguimos entre latín **arcaico** ou **preliterario**, latín **preclásico**, latín **clásico**, latín **tardío**, latín **medieval** e latín **humanístico**.

Ao fragmentarse deu orixe ás linguas **romances** ou **románicas**.

As linguas romances naceron a partir do latín **vulgar**, que era o falado **por pobo, os soldados e os comerciantes.**

Son as seguintes: **italiano, sardo, castelán, catalán, galego, portugués, provenzal, francés, reto-rumano, romanés** e **dálmata.**

En Hispania as linguas romances son: na zona occidental, o **galego** e o **portugués**; na oriental, o **catalán**; e na zona centro, o **castelán**.

PENSVM 2: Observa o cadro anterior e clasifica os seguintes fonemas de acordo co punto e o modo de articulación:

FONEMAS	PUNTO DE ARTICULACIÓN	MODO DE ARTICULACIÓN
/g/	**velar**	**oclusiva**
/n/	**alveolar**	**nasal**
/r/	**alveolar**	**vibrante**
/p/	**labial**	**oclusiva**

PENSVM 3: Indica as letras cuxa pronuncia latina difire da que teñen en galego e castelán:

C: en galego e castelán pronúnciase [θ] diante de [e], [i] (cea, ciencia).
G: en castelán pronúnciase [x] diante de [e], [i] (salvo que se introduza un u gráfico): gestor, gineta, guerra.
V: en galego e castelán pronúnciase [b].
X: en galego pronúnciase, ademais de [ks], como [š] (en "xunta", p. ex.).
Y: en castelán pronúnciase [y] (en "yo", p. ex.).
Z: en galego e castelán pronúnciase [θ].

PENSVM 4: Acentúa ortograficamente as seguintes palabras:

cíněris, víta, puéllas, regínae, centáurus, ámor

PENSVM 5: Actividade de repaso:

√ En latín hai acento **tónico**, pero non existe a súa representación gráfica.

√ Para acentuar correctamente unha palabra temos que saber que, salvo os monosílabos, non hai **agudas**. Tampouco hai **sobreesdrúxulas**.

√ As palabras de dúas sílabas serán **graves**.

√ Se teñen máis de dúas, serán **graves** ou **esdrúxulas**, segundo a cantidade da **penúltima**. Se esta é longa, é dicir, ten un **ditongo**, contén unha vogal seguido de dúas **consoantes** ou de **x** ou leva o signo de **longa**, a palabra será **grave**, pois o acento recaerá sobre ela.

√ Se a penúltima sílaba é breve, é dicir, contén unha vogal seguida doutra **vocal** ou leva o signo da **breve**, a palabra será **esdrúxula**, pois o acento recaerá na **antepenúltima sílaba**.

PENSVM 6: Indica a que conxugación pertencen os seguintes verbos:

rego, regis, regĕre, rexi, rectum: 3ª conxugación
aspicio, aspicĭs, aspicĕre, aspexi, aspectum: 4ª mixta
finio, finis, finīre, finīvi, finītum: 4ª conxugación
censeo, censes, censēre, censui, censum: 2ª conxugación
domo, domas, domāre, domui, domitum: 1ª conxugación

PENSVM 7: Indica a que declinación pertencen os seguintes substantivos:

miles, milĭtis: 3ª,	**poena, poenae:** 1ª,	**liber, libri:** 2ª,	**manus, manus:** 4ª,
carĭtas, caritātis: 3ª,	**dies, diei:** 5ª,	**pinus, pini:** 2ª,	**frumentum, frumenti:** 2ª